

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XCVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

condō cōcepta fuit per hæc verba, & si decesserit si
ne liberis masculis & c. quia tūc nepos ex filia, q est
de liberis masculis, faciet deficere conditionem il
lam: Idem eadē rōne dicendū vī de pronepote te
statoris nato mediante eius filia, sed nos loquimur
in conditione, si decesserit sine filiis masculis, quo
casu nepos, seu pronepos ex filia nō dicetur facere
deficere condōnem, si sine filiis masculis, q si ma
sculus sit, non tñ dī filius, cū filij appellatione nō di
catur propriē cōprehendi nepotes, seu pronepotes
maximē ex filia, ut notanter voluit Bar. in l. libero
rum ff. de verb. sign. col. 4. & ex tex. in l. iusta interpre
tatione eod. tit. ponderādo illa verba iusta interpre
tatione, & ibi, & ita nepos videat compendi, qd
uerbum videatur significatiōē impropriam deno
tar, & hæc est opinio magis recepta, ut per scribētes
in l. Gallus in §. institutus ff. de libe. & posth. ubi Bar.
& alij per illū tex. & hoc est, quod voluit dicere tex.
in d. l. liberorum ibi filij, n. appellatione sapē & nepo
tes accipi & c. ergo non regulariter: at verba condi
tionalia sumi debent propriē, cū condōnes uolūta
riæ sint adimplenda: uerē & propriē, non aut impro
priē, & largo sumptio uocabulo l. maius, l. qui hæ
redi ff. de cond. & demon. Bart. in d. l. Gallus §. & qd
si tñ ff. de libe. & posth. ergo illa condō, si sine filiis
masculis decesserit, nō dicef deficere pp nepotes,
seu pronepotes ex filia saltem ad exclusionem agna
torum substitutorum eo casu, quo testator pretulit
agnatos masculos et collaterales filiab. propriis, ut
fuit in casu, de quo agitur, & si illos ptulit filiab. suis,
ergo debet dici illos et uoluisse pferre nepotib. &
pronepotib. ex filia, arg. d. l. si uiua matre C. de bon.
mater. ¶ Preterea & tertio rñdeo, q illa doct. Pau. in
d. l. j. per illum tex. C. de cond. infer. uera esse posset
regulariter loquēdo, tñ secus, qñ testator cogitauit
in qualibet parte testamenti uelle præferre et agna
tos collaterales masculos, qui sunt de domo, suis fi
liabus, & alijs descendētib. per fœminam, prout ex
dispositis in testō satis clarē hæc mens sua colligit,
ut iam diximus, & ex præmissis concludendū vī, q
ipsi Ioannes, & Montacutus pferendi sunt Frācisco
quoad bona fideicommissō subiecta. Laus Deo.
S V M M A R I V M.

- 1 Mens testatoris non attēditur, ubi clara uerba illius habemus.
nisi in contrariū de mēte testatoris expresse appareat. n. 1.
- 2 Filij uocati in locum patris sui per nomen collectiui filios ad
mittunt cū alijs, cum quib. pater erat uocatus, & uiuens fuis
set admissus, quamuis eius filij essent in posteriori gradu: Con
trarium deciditur num. 9. usq; ad finem consilij.
- 3 Vocatis plurib. ad substitutionē fideicommissariā ordine successi
uo pferendi sunt proximiores grauato, & nō testōri, & n. 15.
- 4 Et quis dicatur proximior, & n. 15.
- 5 Hæc uerba in superuiuentē, vel eorū filios posita post plures ho
noratos ordinem successuum an faciant respectu oīum supra
nominatorū, an uero singulariter respectu cuiuslibet, & n. 17.
- 6 In substitutione fideicommissaria disiunctis cum coniuncto ad
mittitur, quando aliā ratio recti sermonis seruari nō posset,
regulariter secus, & num. 9.
- 7 Substitutione facta de aliquibus pr copulam, & aut per vñū,
idemque uerbum superuiuentes coniunctis, inter quos ordo
charitatis, & successōnis ab intestato cadit, sed non ordo ne
cessitatis, tunc ipsi simul admittuntur.
- 8 Coniunctio facta per vñū, idemque uerbum superuiuentes,
vel superstitēs maior est coniunctione facta per copulā. & c.
- 9 In substitutione fideicommissaria facta de pluribus coniunctis
& disiunctis simpliciter, semper coniunctus præfertur disiun
ctis, ubi cūque sic ratio recti sermonis seruaretur, & poten
tialiter potuisse seruari tempore testamenti demonstratur,
num. 16.
- 10 Pluribus, inter quos cadit affectio, prius ex ordine scripturæ
DD 2 uoca-

uocatis, deinde alijs per disjunctā vel, & p nomē collectiuum uocatis, non pōt ullus ex his ultimo uocatis admitti, donec aliquis ex primo notatis superstit, & si in locum patris sui deficientis admitti uellet, & num. 17. Idem, si per nomen collectivū absque disjuncta uocati essent num. 12. & 17. Secus si per copulam & uocati essent num. 17.

- 11 Nomen collectivum aptum plures personas, & gradus comprehendere possunt inter personas, inter quas cadit affectio, ordinem successuum denotat.
- 13 Stipulatione facta pro se, & pro filijs, & nepotib. suis, filij, et nepotes admittuntur, nisi mortuo stipulatore prius secundum ordinem scripturæ nominato.
- 14 Filij pluribus a testatore prius uniuerſaliter institutis, deinde filiabus, feminis in re certa, si postea testator dicat, & oēs inuicē substituā, filia tū post filios ordine successuum substituā dicunt.
- 17 Vocati ordine successuum vel per copulā, vel p disjunctā, vel p nomen collectivū qñ post oēs prius notatos secundū ordinē scripturæ tū sunt admittendi, & quando aliter vsque ad nu. 21.
- 18 Dictio vel cum nomine collectivum magis disjunct, quā copulā, & que statet disjunctiue.
- 20 Affectio tanta non censetur habita erga comprehensos nomine collectivum, quantā erga nominatos nomine proprio.
- 22 De testatoris uoluntate quando euidenter, seu euidentissimē constare dicatur.
- 23 Per aditionem hereditatis absque confessione inuentarij simpliciter factam an quis a iure fideicommissi excludatur.
- 24 Successor per creditorem debitori quando vim solutionis habeat, & quando non.

Creditor succedente debitori quæ iura ipsi creditori competentia confundantur, & quæ non.

EPITOME.

Substitutio si facta sit Sempronio filio instituto in dimidia, & Caio, & Titio nepotib. ex filio prædefuncto in alia dimidia institutis per hæc uerba, & decedente aliquo ex superscriptis sine filijs legitimis, & naturalib. bona perueniant in alios superuiuentes, uel eorum filios, Mortuo Caio sine filijs, superstitibus Titio, & filijs Sempronij, solus Titius ad partem Caij admittitur, exclusi filij dicti Sempronij.

CASVS CONSILII.

Dominus Petrus Ioannes sibi heredes instituit Petrum antonij, eius filium in dimidia hereditatis, & Ioannem franciscum, & Christophorū eius nepotes ex alio filio prædefuncto in alia dimidia: & decedente aliquo ex superscriptis Petro antonio, Ioanne francisco, & Christophoro sine filijs legitimis, & naturalibus, uoluit bona sua in casu prædicto peruenire in alios superuiuentes, uel eorū filios. Mortuo testatore, & hereditate ab ipsis hæredibus adita, decessit primo Petrus antonius, relictis Vincetio, Hieronymo, & Paulo filijs suis legitimis, & naturalib. mox decessit Ioannes franciscus absq; filijs aliquibus, sed superstitibus, d. Christophoro, & filijs d. Petri antonij. Cumq; in persona dicti Ioannis francisci respectu eius portionis hereditariæ casus fideicommissaria substitutionis eueniret, ad eam portionem ex fideicommissaria substitutione uoluit admitti filij d. Petri antonij simul cum d. Christophoro, tanquam expressè uocati in casu prædicto ex uerbis testamenti unā cum d. Christophoro, qui ex aduerso asserit se illis exclusis esse præferendum: Quid iuris sit, dubitatur.

CONSILIVM XCVII.

Et si in hac hæsitacione, qui nam sint admittendi ad portionem Ioannis francisci ex substitutione facta

ita in testō prædicto, an solus Christophorus, an uerò simul cum eo et filij Petri antonij, plura hæc inde per aduocatos utriusq; partis scripta fuerint ego quoq; meam sententiam rogatus, q̄ breuillimè potero aliqua scribere decreui. Et primo 3 Christophorū, q̄ unā cū eo filij Petri antonij in casu prædicto uocati dicantur, facit in primis, qm̄ si Ioannes franciscus mortuus fuisset absq; liberis, superuiuentibus Petro antonio, & Christophoro, absq; dubio Petrus antonius una cum Christophoro fuisset admissus, ut inferius demonstrabit; ergo eius filij, ipso prædicto, debent in locum ipsius admitti, cū in locū superuiuentium substitutorum, qui ante casum fideicommissi decesserunt, a testatore illorum filij sunt expressè uocati, ut ibi pueniā in superuiuentibus, uel eorum filios: ex quo sequit, q̄ filij Petri antonij sunt unā cum d. Christophoro admittendi, sicut Petrus antonius corū pater fuisset admissus: & ubi uerba testatoris clara habemus, non est ad coniecturam mentem illius recurrendum, ne dū nimia utimur circū huius sensus subtilitate, iudicia testatorū detrahant. I. si quis hæredē in f. C. de inst. & substit. cōd. fac. & cū in uerbis nulla est ambiguitas, uoluntatis q̄ nō debet admitti. Ille, aut ille. ff. de leg. 2. cū sim. ¶ Præterea 1 ex quo filij d. Petri antonij in locū patris sui uocati sunt p nomē collectivū filios uel, p Bar. in l. re cōiuncti in 1. q. prin. ibi primo q̄ d. de leg. 3. Socy. in l. si cognatis in fin. 1. col. & in 16. de reb. dub. & in l. Gallus. §. quidā rectē in 3. q. in 4. col. ff. de lib. & posth. idcirco debet admitti et unā cum alijs institutis ad fideicommissum, quāuis et in posteriori gradu esset, ex quo pater corū Petrus antonius si superuixisset, fuisset admissus, arg. glo. in l. cū in fideicommissio. ff. de leg. 2. & hoc tenendo opinionem illorum, quæ uel uerior, qui dicunt q̄ uocata plurib. ad substitutionem fideicommissaria ordinem cessuum, pferendi sunt proximiores grauati, & non testatori, ut plenē hī per Socy. in l. si cognatis in ult. col. in ultim. cōclusionē ff. de reb. dub. 1. & priorē dī, & censetur is, qui potior est, attento ordine successuum ab intestato, et si gradu posterior diceret, ut filius fratris, qui cum patre admitteretur in g. in d. §. in fideicommissio, & declarat Socy. in l. equi dam rectē col. 4. in 3. cōclusionē, & hæc est cōs opinio, ut tradunt ibi doct. ¶ Tertio si Petrus antonius absq; liberis mortuus fuisset, filij Christophori fuissent admissi, ergo idē dicendū est de filijs Petri antonij, ut æq̄lis sit ipsorū determinatio, ut clarē uoluit testator filios suorū hæredū institutorū æqualiter determinare, arg. l. nā hoc iure. ff. de uul. & pup. Nec dicat, q̄ ex quo filij Petri antonij sunt uocati p illa uerba, uel corū filios, & sic ordine successuum p ea quæ uolunt doc. cōiter in d. l. Gallus. §. quidā rectē ut ibi p Bar. & alios, & p Bal. Salic. & Paul. Cast. in l. quidam ff. de lib. & posth. p. tex. in l. cum pater p. ff. de leg. 2. & in l. hæredes mei. §. pen. ff. ad Trebell. cō ordine successuum post mortē oīum institutorū uocati dicantur, & sic uerba illa uel eorum filios uocant ordinem successuum respectum oīum institutorum institutorum, qm̄ hoc est falsum, quia determinat ordinē inter filios Petri antonij, & ipsū, & inter filios Ioannis francisci, & illū, & sic non respectu oīum, sed singulariter respectu cuiuslibet denotat ordinē successuum per doctrinā Angeli cōiter approbatam in §. quidam rectē, ut ibi tradit Alex. quicquid dicit Ioannes de Imol. ¶ Quod autem Petrus antonius si uiueret, in casu proposito admitteretur cum dicto Christophoro, 1 probatur ex doctrina Bar.

per illum tex. in l. si. ff. ad Trebell. quæ cõiter ap-
põntur, & in l. coheredi §. qui discretas, & in l.
de uul. & pup. ubi; Alex. qui uolunt, qd li
substitutione fidei commissaria coniunctus re
preteratur disiuncto simul submittitur. d. l.
ubi; d. l. si. tr. qn, si disiunctus non admittitur
sermonis seruari non posset, tunc disiunctus
coniuncto admittitur, ut seruatur magis. n. de
in consideratione rō recti sermonis, qd con
ficta a testatore, ut ibi tradunt doct. ex eplifi
sed si Petrus Antonius uiueret, & in casu nro
Christophorus admitteretur tanquam Ioan
frisco coniunctus, quia ambo in una, eademq;
erant instituti, rō recti sermonis non serua
tum non verificaretur illud uerbū pluralis nu
meri, ergo ut verificetur, dicemus et
peruenientes, ergo ut verificetur, dicemus et
peruenientes debuisse admitti. ¶ Præterea t qn
ista est de aliquib. per copulam & coniun
ctos ordo charitatis, & successione ab in
ter quos ordo necessitatis, tunc simul
admittuntur, sed non ordo necessitatis, tunc simul
admittuntur. Bal. Ang. Pau. Castr. Ioan. de Imol.
in d. l. Gallus §. quidam recte per tex. in
l. si. in c. Raynal. de testa. Quod magis dicen
dum facta esset substitō de aliquib. coniunctis
idemq; uerbum superuenientes, uel super
uenientes in casu nostro, t quia maior est coniu
nctio per hoc uerbum superuenientes, uel superui
uentis quæ sit per copulam, & Barto. in d. l. re
recti in 2. q. principal. in 1. q. ff. de leg. 3. Sed in ca
su nostro substitō de filio, & de nepotib. ex
inter quos quoad ipsos ordo necessitatis
debet, sed solum affectionis, & fuit facta per
hoc uerbum collectiuum, ergo & c. ¶ Quib.
non repugnantibus, æquum est uerius, qd so
phorus sit admittendus tanquam solus
uocatus: t Nam qn substitutio est fidei
missaria est facta de plurib. coniunctis, & disiu
nctis, semper coniunctus præferri debet
nisi rō recti sermonis aliud suaderet: qm,
si recte, cum coniuncto et disiunctus admittit.
¶ Quod si discretas, cum ibi not. per Paulū,
et in l. Lucius per Alexan. ff. de uul. & pup.
et in l. i. ubi; casus in l. si. ff. ad Trebel
l. ubi; aut admittendo disiunctum cum con
iuncto recti sermonis non seruaretur, tunc sem
per coniunctus exclusio disiuncto, admittitur d. l. si.
cum locis præallegatis, & hñ per Bal. in l. in
q. q. de testamen. mili. Sed aut filij Petrian
tanti admitti ex illis uerbis uel corū filios,
quodam expresse uocati, & non possunt tūc
cum Christophoro admitti, quia sunt disiuncti
uocati a Ioanne frisco, & Christophoro, ut
testamenti apparet iuxta l. triplici de uerb.
per Bartolum in d. l. re coniuncti: Aut uo
cati in locum Petrianonij, qui disiunctus
erat, ex illo uerbo superuenientes, & tunc et
admitti, quia non seruaretur rō recti ser
monis uerbis superuenientes, qm ipsi non ueni
unt uocati diceretur ex illo uerbo, sed ex alijs
uocatis, uel ex illis uel eorum filios, cum expre
ssum cessare tacitū. cum ex filio §. filio ff. de
pup. Quare solus Christophorus debet uo
cari, qui d. Ioannifrisco re, & uerbis
testis erat, cum in eadem oratione ad eandē
nam simul uocati essent, argum. not. per Bart.
in l. coniuncti in 1. q. prin. & d. l. triplici. ¶ Secun
do, inter quos cadat affectio, prius sunt
scripturæ uocati, deinde alij uocati sint
coniuncti uel, & per nomen collectiuum, tūc
per disiunctā ordine successio post primos

uocati dicuntur, adeo qd donec aliquis ex primo no
minatis supersit, non pōt ullus ex uocatis per alter
natiuam admitti, et si uellet in locum sui patris de
ficientis admitti. l. cum pater §. pen. ff. de leg. 2. l. ha
redes mei §. pen. ff. ad Treb. docto. in l. cum quidam
C. de uerb. signifi. & ita inter minus uoluit Alexan.
in consi. 30. in 2. uol. & Cuma. in consi. 106. & faciūt
not. per doctores cõiter in d. §. quidam recte: Sed in
casu nostro facta fuit substitō fm ordinem scripturæ
prius de superuenientib. noiatas in institutione, dein
de de filiis superuenientium per disiunctam uel, er
go dicendum est, qd filij institutorum dicantur uo
cati ordine successio, ut donec supersit aliquis ex
noiatas in institutione, & substitutione primo loco
ipsi admitti nequeant. ¶ Tertio præsuppono, qd si
cut disiuncta uel posita inter personas, inter quas ca
dit affectio, ordinem successio denotat, ut sup.
¶ ita nomen collectiuum, quod aptum est plures
gradus coniunctorum, & consanguineorū, seu per
sonarum comprehendere, ut probatur in l. si cognat
tis, ubi not. ff. de reb. dubijs, ibiq; doct. plenē decla
rant, & in d. §. quidam recte. Hoc itante, t qn testa
tor in testō prius fm ordinē scripturæ uocat ad fi
deicommissum aliquos noiatim, deinde alios per
nomen collectiuum, & sic ordine successio, illi, qui
sunt uocati per nomen collectiuum, ordineq; suc
cessio non possunt in totum, uel pro parte admit
ti, nisi oibus primo noiatas deficientibus, ex quib.
donec aliquis supersit, uocati per nomē collectiuū
non admittuntur et fm ordinem successio ab in
testato, ut est tex. clarus in l. cum ita §. in fideicom
misso ff. de leg. 2. & hoc colligitur ex doctrina Ange
li cõiter approbata per Alex. & alios in d. §. quidam
recte, t ubi si Titius stipuletur pro se, & sic prius no
minatim pro persona sua, & pro filiis, & nepotibus
suis, & sic per nomen collectiuum, & consequenter
ordine successio quoad se, non admittuntur filij,
seu nepotes, nisi mortuo stipulatore, qui prius fm
ordinem scripturæ fuit nominatus: Confirmat hoc
ex not. per Bald. in d. l. in testō in 7. q. C. de testa. mil.
t ubi si testator prius instituat plures filios suos uni
uersaliter, deinde filias scēmas in re certa, postea
dicat, & oēs inuicem substituō, tam filios, qd filias et
se substitutas uult Bal. sed filias ordine successio, et
ē 3, ut donec supersit unus filius scēma admittit ne
queant, & ē contra: sed in casu nostro noiatas in insti
tutione prius fm ordinem scripturæ, & simul fue
runt substituti specialiter, & noiatim Petrus Anto
nius, Ioannes frisco, & Christophorus, & filij ip
sorum postea fuerunt substituti per alternatiuam
uel, itē per nomē collectiuū, qd duo ordinē succes
sio, ut s. denotant, ergo hi uocati p alternatiuā uel,
& per nomen collectiuum, donec supersit aliquis
ex primo noiatas, admitti non poterunt. ¶ Quarto
t qn ex substitutione fideicommissaria aliqui uoca
tur ex ui uerborum ordine successio, tūc semper
proximiores ipsi grauato, haud testatori sunt prefe
rendi, quamuis per fideicommissaria testatori suc
cedatur, & nō grauato iuxta l. coheredi §. cum filia
ff. de uul. & pup. ita concludit Socy. multa allegans
in d. l. si cognatis in ultima qdōne. Sed in casu nostro
plures ad substitutionē uocati sunt ordine successio
uo ex ui uerborū, ut dictum est, ergo debēt admit
ti illi, qui sunt proximiores grauato, & sic Ioannifran
cisco: & proximiores cēsent attento ordine succes
sio ab intestato. gl. & doc. in d. §. in fideicommis
so, & Socy. in d. l. si cognatis: sed Ioannifrisco fm
ordinē successio ab intestato Christophorus est
proximior, qd sint filij Petrianonij, qd ille est frater,
& sic in scdo gradu de iure ciuili, hi uerō sunt filij
fratris

fratris, & sic in quarto gradu iuriscōsultus §. secun-
do, & §. eod. ff. de gradibus, iuncta auth. cessante cū
seq. C. de legit. hered. Quare ex his, & alijs supra di-
ctis Christophorus debet admitti exclusi filijs Pe-
triantonii. ¶ Respondemus nunc adductus in 5-
rium. Non obstat itaq; primo, q̄ sicut Petrusantonius,
si uiueret, admitteret, ita & filij ipsius sunt ad-
mittendi: qm̄ primo negari pōt, ut uerum esse arbi-
tror, Petrusantonium potuisse admitti, ex quo erat
disiunctus, cumq; adhuc superesset coniunctus, vcz
Christophorus, ipse pferri debet: quia in substōne
quoq; fideicōmissaria coniunctus disiuncto pferri l.
si ubi, Bar. & alij ff. ad Treb. Bal. in l. testō in 7. q. C. de
milit. testa. & hī in d. l. coheredi §. qui discretas, & in
d. l. Lucius. ff. de uulg. & pup. Nec dicat, q̄ si coniun-
ctus solus admitteret, rō recti sermonis seruari nō
posset, quo casu disiunctus ēt cum coniuncto admit-
tic d. l. si. & ibi Bar. cum simil. nam facillē posset respō-
deri textui in d. l. si. Præterea & si filij Petriantoni ad-
mitterentur, tñ rō recti sermonis non seruaret, quia
ipsi non ex illo uerbo superuiuentes, sed ex eo uel
eorum filios admittuntur. Item quamuis fm̄ casus
contingentiam rō recti sermonis seruari nequeat,
16 quia vnus tm̄ ex institutis superest, † tñ satis est po-
tuisse seruari potentialiter, & aptitudine tpe facti te-
stamenti, & mortis, ex quo tres fuerunt instituti, ut
est de mente Bar. in d. l. si. & doc. in d. §. qui discretas,
& in d. l. Lucius, & Bald. in d. l. in testō in 7. q. & hæc
consideratio probat ex ijs, quæ uoluit Alex. in d. l.
Lucius, dum querit, qualiter sit intelligenda illa sub-
stitutio uulgariter, pupilariter, & per fideicō. ¶ Se-
cundo in hoc primo argumento 3rio negat conse-
quentiam, nam si Petrusantonius fuisset admissus,
certē fuisset admissus, ut rō recti sermonis seruaret,
ut supra: sed si filij ipsius admitterent, non seruaret
rō recti sermonis illius uerbi superuiuentes, quia, ut
dictum est, non ex illo uerbo, sed ex alijs sunt uoca-
ti: ergo sequitur, q̄ coniunctus, & sic Christophorus
solus debet admitti, illis exclusi, per tradita in d. l.
coheredi §. qui discretas, & in d. l. Lucius, & p̄ Bar.
per illum tex. in d. l. si. ad Treb. ¶ Non obstat, q̄ filij
Petriantoni sunt uocati in locū ipsius uulgariter,
vcz in casu, quo Petrusantonius non posset, uel nol-
let per fideicōmissum admitti iuxta not. per Alex.
in consi. suo 22. lib. 3. visis, & comprobatis uerbis te-
stamenti, ut refert Socy. in d. §. quidam rectē circa fi-
nem: qm̄ fateor illos dici uocatos uulgariter, sed tñ
ordine successiuo, & sub conditione, si oēs nomina-
ti defecerint, uel non supererint: & ideo quāuis Pe-
trusantonius non superlit, tñ ad portionem Io. Fran-
cisci ex substitutione admitti nequeunt, quia nō dū
quo ad ipsos substōnis casus euenit, cum nō dū oēs
primo nominati fm̄ ordinē scripturæ defecerint,
ita dicit Alex. in consi. 30. in 2. uol. & Cum. in consi.
106. & supra dictum fuit per tex. in d. l. in fideicōmis-
so §. cum ita cum simi. ¶ Non repugnat ēt, q̄ sicut
filij christophori p̄defuncti in casu nostro fuissent ad-
missi, ita ēt filij Petriantoni, item sicut fuissent ad-
missi, si Petrusantonius fuisset sine liberis mortuus,
ita dicendum est, q̄ filij Petriantoni sunt admittēdi,
Hæc namq; oīa negantur: filij. n. Christophori non
fuissent ēt admissi, si Petrusantonius, uel Ioānes frā-
ciscus superuixissent: qm̄ cū ipsi ordine successiuo
essent uocati post nōiatis prius fm̄ ordinem scrip-
turæ, non potuissent admitti, nisi oīb. illis deficien-
tibus, ut supra: item quia magis coniunctus, hoc est
Petrusantonius, qui in substōne per uerbum super-
uiuentes fuit coniunctus iuxta not. per Barto. in d. l.
re coniuncti in i. q. & l. triplici ff. de uerb. signifi. præ-
ferendus esset filijs Christophori disiunctis, & uoca-

tis per disiunctam uel, & ordine successiuo, quia
coniunctus p̄ferretur disiuncto p̄ supra scripta dicta.
¶ Nō obstat, q̄ dictio uel ponit ordinē successiuū
inter filios Petriantoni, & ipsum Petrusantonium,
& non inter ipsos, & oēs nōiatis in institutione p̄
doctrinam Ang. in d. §. quidā rectē, & per g. cōiū-
17 approbatam in d. l. cum ita §. in fideicōmissio. & hāc
huic potissimo fundamento aduocati filiorum Pe-
triantoni respondetur, q̄ si doctr. Ang. & alij rectē
consideretur, nihil facit, & primo, quia Ang. loquitur,
qñ esset facta dispō per copulā & q̄, cū denotat or-
dinem, successiuum, operat, ut illi, qui debent ueni-
re ordine successiuo, non ueniat post oēs nōiatis,
sed aliter, ut ibi: nos uerō loquimur, qñ post nōiatis
prius fm̄ ordinem scripturæ aliqui essent uocati p̄
alternatiuam, & disiunctā uel qm̄ tunc illi nequeat
admitti, nisi oīb. primis deficientib. per p̄dictā & rō
est, quia primo casu magis seruatur natura coniecturæ,
secundo aut casu magis seruatur natura disiunctæ,
q̄ talis est d. l. cum pater §. pen. l. hæredes mei §. pen.
ff. ad Treb. & ita colligitur expressē ex uerbis Cum.
in d. consi. 106. & Alex. in d. consi. 30. ibi præterea in
2. col. qui facit differentiā, an plures simul in primo
ordine substōnis fuerint nōiati, an uero aliqui pri-
mo fuerint nōiati, puta filij fm̄ ordinē scripturæ, &
inde alij, ut nepotes p̄r disiuncti uel: quo casu
secundo loco uocati p̄ alternatiuam uel nō admit-
tuntur, nisi primo oīb. primis nōiatis deficientibus,
& Cum. in d. consi. 106. inquit dictum Angeli proce-
dere, qñ post aliquos primo nōiatis fuerint copia-
tiue uocati, inter quos cadat ordo intestatæ succe-
ssionis, quia tunc loco deficientium admittunt filij,
fm̄ q̄ de iure ab intestato admittuntur, ut nepotes
cum patris: sed si nepotes post filios fuissent suc-
cessiuo ordine uocati p̄ alternatiuā uel, & q̄ non
collectiuum ēt: hæc n. faciunt, q̄ non uocetur nepo-
tes, nisi post mortem oīum filiorum: Rō est, nam quā-
uis utroq; casu sit locus ordini successiuo, tñ in uer-
18 plus, quam in alio, † quia dictio uel cum noīe colle-
ctiuo magis disingit, q̄ copula, & ēt si sit dis-
iunctiue, quia hæc est propria natura disiunctiue uel,
& nominis collectiui, ut utroq; ordinem successiuū
denotet l. hæc uerba, iuncta l. sepe de uerb. signifi. & l.
fi. C. eod. tit. l. si cognatis ff. de reb. dub. & traditur in
19 d. §. quidam rectē. Secundo responderi pot. † docti-
nam Angeli uerā esse, qñ aliqui essent primo uocati
per nomen collectiuum, deinde alij ordine succe-
ssiuo ēt per nomē collectiuum, ut si stipulata sit em-
phy. pro filijs, & nepotibus, quo casu dñr uocati or-
dinē successiuo, & nepotes ex filijs prædefuncti ad-
mittuntur unā cū patris, fm̄ quod de iure cōiū-
cessissent, ut ibi per Ang. & ita propriē loquitur gl.
in d. l. cum ita §. in fideicōmissio, ubi nepotes uel
cum patris admittuntur, quia in casu illius textus
multiplicando fm̄ illam glo. patri, & nepotes uocatur
20 ex noīe collectiuo familie: † quo casu tanta affec-
tio non cēsetur habita erga cōprehensos noīe colle-
ctiuo, quanta erga cōprehensos noībus propriis
est textus clarus in d. §. in fideicōmissio, ibiq; ob-
seruus cōis ff. de stipul. seruo. c. qm̄ abbas de officio
deleg. & not. in l. nonnunquam ff. ad Treb. nos autē
quimur qñ aliqui primo loco fm̄ ordinem scrip-
turæ essent uocati, & expressē nōiati, deinde alij or-
dinē successiuo per disiunctam uel, & per nomen col-
lectiuum simul, quæ ambo per se, & leparatim suc-
cessiuum ordinem solent denotare, ut supra: & po-
post nōiatis uocatur illi, qui ordine successiuo p̄r
disiunctam uel, & per nomen collectiuū ueniunt,
demū, si oēs primo nōiati prius defecerint, quæ
ga omnes nominatos testator maiorem habent
affectionem

Christophorus censetur, quā erga comprehensos no-
strum collectiuum d. §. in fideicommissis, & sup. dixi:
post oēs expresse notatos deficientes uoca-
tione collectiuum, & disiunctam uel admitti
inter se ordine successiuo, puta ex ui nomi-
natiui, tunc admittitur, nō qui sunt in prio-
ri gradu, sed fm ordinem successio-
nariū, ut nepotes cum patribus, quia de iu-
re successione admittuntur, & hoc est, qd
cum gl. cōter approbata in d. §. in fideicō-
missis non loquitur in alio casu: Et ideo malē
nostrum allegatur, & ita debent intelligi
Ang. & gl. illam. ¶ Tertio responderi pōt, qd
post primo notatos uocantur ordine suc-
cessiuo ex ui uerborum, ut pp. disiunctam uel iuxta
in d. §. quidam recte, & in l. cum quidam per
de uerbis sig. uel pp. nomen collectiuum iux-
ta ubi not. C. de uerbis sig. & in l. si cognatis ff.
de iur. dub. & tunc post primo uocatos fm ordi-
nem scripturæ non admittuntur illi, qui ueniunt or-
dine successiuo ex ui uerborum fm ordinem suc-
cessiuo, sed ita demum, si oēs primo
ordinem scripturæ fuerint mortui, uel
decederint: & ita intelligitur id, quod uoluit
in d. consil. 30. & Cumanus in d. consil. 106. & est de
iur. §. in fideicommissis. Aut aliqui uocati
de copulatiue debent uenire ordine successi-
uorum uerborum, quia uerba repugnant, cū
de copulatiue uocati sint, sed ex natura rei, &
ut quia fuerit quis stipulatus emphiteu-
sis, & nepotibus quo casu d. stipulata ordi-
nariū, ut uoluit cōter scriben. in d. §. qui-
bus, & Spec. in tit. de loca. §. nūc uero aliqua,
ubi stipulata ipsis filiis, & nepotibus ut hæredibus.
uel, & p. not. C. de iur. l. qd d. ff. de uerb. obl. Bal.
in l. lib. lib. lib. & C. de oper. lib. Bar. in l. ut
lib. §. si liberi ff. de oper. lib. post Alex. in
l. cum recte, gl. in l. si tibi §. si pactis ff. Nil mi-
nus hoc casu nepotes prædefuncti cum pa-
tribus admittuntur, quia ut hæredes admittuntur, &
de iur. de iure succedentem de iure succedentem
patris. Interdum in princ. ff. de hæredib. in-
ter, cum filius instituit. de hæred. quæ ab inte-
stato. Et hic est propriè casus Angeli in d. §. qui-
bus. Nec obstat, qd ubi in uerbis nulla est am-
biguitas, non dēt admitti uoluntatis quæstio, Quia
ubi constat ambiguitatem in uerbis extra-
dictum ad hoc, ut filij Petriantonij admittantur,
ad eorum exclusionem fateor nullam esse
causam, ut sup. probatum est: ergo sequitur
ut dicat tex. in l. non aliter ff. de leg. 3. & in l. il-
le ff. de iur. tit. Præterea, posito nullam in uerbis
ambiguitatem, tamen si in contrarium ex-
ponatur de mente testatoris, potius menti
statuendum est. l. si quis filium C. de lib.
testam. n. manifestissimus est sensus testatoris,
cui interpretatio nusquam tñ ualeat, ut melior
statuatur, ut ibi: Et euidenter, seu euidentissime
testatoris uoluntate constare dē, qd ex coniectu
presumptiuè appareat. l. licet imperator ff. de
Sed in casu, de quo agitur, constat de mente
testatoris, uidelicet ipsum uoluisse Christophorum
ex præferri tum ratione coniunctionis iuxta
quæ d. §. qui discretas, & d. l. si ff. ad Trebel. tū
ne ordinis successione ab intestato. l. hæredes
cum ita cum si. ff. ad Trebel. tum et ex uerbis
de prolati, quæ recte intelligenti hoc infe-
rentur deductū fuit: ergo sequit, dicendū esse,
Christophorus solus admittat, exclusis filiis dicti
Antonij. ¶ Vicino non aduerfatur, qd ex quo

Christophorus adiuuit hēditatē Ioānis Francisci fra-
tris sui absq; pfectione, & beneficio inuentarij, dē ex-
clusus in totū à iure fideicommissi: quia actio ipsi cōpe-
tens, hoc est actio ex testō psonalis per additionē hæ-
reditatis extincta fuit, atq; confusa: non n. potuit ef-
fē debitor suimet, sibiq; ipsi restituere l. debitori C.
de pactis, l. vranus ff. de fidei iur. l. si. §. in computatio-
ne, ibiq; not. C. de iure deliber. ¶ Nec talis unio, &
successio uim solutionis habere potuit l. fichti §.
aditio ff. de solutio. quia ubiq; successio, uel
unio uim solutionis haberet, hæres ex hoc lucrum
psequeretur, prout in casu nostro contingeret iuxta l.
fin. C. de fideicom. & l. fin. C. de codicill. quo casu de
iure successio nō habet uim solutionis, sed solum,
qd si uim solutionis non haberet, hæres damnū pa-
teretur, uel qd esset in casu, in quo si successio uim
hēret solutionis, hæres nec lucrū psequeretur, nec dānū
pateretur, ut declarat Bar. in l. si is, qui pro emptore
in 6. q. princ. de usucapionib. in d. l. vranus, & in l. si
focer in prin. ff. sol. matr. Facit d. l. cohæredi §. qui di-
cretas, ubi si coniunctus nolit admitti, disiunctus
nolit admitti, disiunctus admittit, similiter filia, qd
per masculum excluditur, admittitur, si masculus
admitti nolit: Facit id, quod uult Bal. in d. l. in testō
in 7. q. C. de testa. milit. ubi si quis instituerit plures fi-
lios uniuersaliter, & filias in re cerra, deinde oēs in
uicem substituerit, si filij nolint, uocantur filiae, &
post mortē oīum filiorum fœminæ admittuntur:
Cum itaq; per additionem hæreditatis simpliciter fa-
ctam absq; confectione inuentarij Christophorus
noluerit uenire ex substitutione fideicommissaria, sed
tanq; hæres directus, ideo sunt admittendi illi, qui
ordine successiuo fuissent admissi, posito et, eos ex
quādā uulgarī uenire debuisse post mortē oīum pri-
mo locum fm ordinem scripturæ substitutorū, nec
potuit Christophorus, qui iure directō uenire ele-
git, postea uenire et iure fideicommissi l. si. C. de co-
dicill. Sed his oībus breuiter rādetur, qd & factio-
nes, & iura hæredis, qui debitori successit, per ad-
ditionē hæreditatis confundantur, tñ si hæres alteri
teneretur restituere iure fideicommissi, habet iurū
suorum retentionē, licet n. est tibi retinere id, qd
iure ante confusionem debebatur, Bal. & doctores
cōter in d. l. debitori, & hē in l. debitor cū ibi no. ff.
ad Trebel. ¶ Secundo tñ qd creditor debitori succe-
dit, & absque beneficio legis, & inuentarij adiuuit,
quamuis iura sua confundantur respectu legatario-
rū, & creditorū, non tñ confundantur respectu cre-
ditorū vñum, hoc est respectu eorum, qui ex fidei-
commissio uniuersali admitti uellent, aduersus quos
pōt hæres deducere iura, & actiones, quæ ipsi com-
petebant p defunctum, & ante, qd adiret. Neque isto
casu habet locum dispositio d. l. fin. §. in compu-
tationem cum ibi not. Nam hoc inductum fuit so-
lum respectu creditorum, & legatariorum singula-
rium, & non respectu eorum, qui ex fideicommissio
uniuersali uenire uellent: ita tenuit Paul. Castr. &
ibi Alex. in l. ita tamen §. si ex Trebelliano ff. ad Tre-
bellianum, ubi Alex. ita Cumanum, Angelum, &
communiter scribentes tenere dicit. Et hæc ad fa-
uorem Christophori dicta sufficiant. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

1. Dicitio uero qualitates omnes præcedentes repetit.
2. Condicio in una substitutione apposta quando in alia conse-
tur repetita.
3. Gradu primo substitutionis perempto, sequens non admittitur,
etiam in substitutione fideicom. quando sub conditione certi
temporis, quod non euenit, substitutio facta fuit.
4. Substitutio pupillaris, & fideicom. quoad aliqua pariscantur.
5. Spes pupillaris substitutionis primi substituti præcedentis institutio